

ပြန်လည် သန်းကျွေ

သန္တာရေးဆောင်

၆၅

ဝါဒပြုချိန်

ဂိတ္တနက်သန်-ကိုစောညီနဲ့ (၁၉၂၅-၁၉၅၂)

မြင်းခြီးမြှို့နယ်၊ နွားထိုးကြီးအပိုင် ရွာသာယာ၌ မွေးဖွား ခဲ့သည်။ ကိုစောညီနဲ့သည် ကာတွန်းဆရာ၊ ပန်းချိဆရာ၊ သတင်းစာ ဆရာ၊ စာရေးဆရာ တော်းလည်း ဖြစ်သည်။ (၁၉၃၈-၃၉)နှစ်၊ ကာတွန်း ရုပ်စုံခေတ်မှုစဉ်၍ သမာဓိ သတင်းစာ၊ ဒီဇိုင်းရွာနယ်၊ လင်းယုန်ရွာနယ်၊ ရန်ကျော်ရွာနယ်တို့ တွင် ရေးသား ခဲ့သည်။

၁၉၅၀-ခုနှစ်က ဆန်းသစ်စ ကာလပါးအပော်တမ်းအဖွဲ့မှ “ဝသန်ခါး” သီချင်းရေးသားပြီး ဂိတ္တလောက်၌ ထင်ရှားလာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

စံပယ်၊ သစ္စာ၊ စိန်၊ မိုးသက်လေနှင်၊ ပွင့်ဗြီး၊ နွှေနွှောင်း ဝသန်၊ ချစ်ပြီးနှင်းဆီ၊ ဝဏ္ဏပဘာဟူ၍ အပါအဝင် သီချင်း ပေါင်း ၃၇-ပုဒ် ရေးသား ခဲ့သည်။

ညီဖြစ်သူ ကိုလှပေ ရန်ဖြစ်လာရာမှ ကိုစောညီနဲ့ ဝင်ရောက် ဖျုန်ဖြေယော်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာရလျက် ကွယ်လွှာနှာခဲ့သည်။ ကိုစောညီနဲ့ ကွယ်လွှန်ချိန်တွင် သူ၏အသက်မှာ ၂၇-နှစ်သာ ရှိသေးသည်။

ခာရေးဆရာ-သန်းဆွဲ
(၁၉၂၆-၁၉၆၄)

ဆရာသန်းဆွဲသည် စစ်ပြီးခေတ်တွင် ထင်ရှားလာသော . . .
 စာရေးဆရာ တိုးဖြစ်သည်။

“ချုပ်ကြွေးမပြော” အမည်ရှိ ဝထ္ထရှုညြိုးဖြင့် စတင်နာမည်ကြီး
 လာသည့် အလွမ်းစာရေးဆရာ တိုးလည်း ဖြစ်သည်။

သတင်းစာ ဆရာဘဝါ စာရေးဆရာဘဝါယာ၌ ကျင်လည်ခဲ့ယင်း
 ဂိတ်ပညာကိုပါ မြတ်နိုင်းလေ့လာသူ တိုးဖြစ်ရာ . . . ထိုခေတ်က ဂိတ်
 လောက၏ နာမည်ကြီးလှသည့် “ဂိတ်နက်သန ကိုစောညိုန်း”နှင့် ရင်နှီးသူ
 ဖြစ်၏။

“ပွင့်ဦး” သည် ဂိတ်နက်သန ကိုစောညိုန်း၏ နာမည်ကြီး
 သီချင်းတပုံကို မူတည်၍ ရေးဖွံ့ထားသော တကယ့်အဖြစ်အပျက်များ
 သာ ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးဆရာ သန်းဆွဲသည် ၁၉၆၄-ခု ဧပြီလ ၁၇-ရက်နေ့တွင်
 အင်းလျားကန်၍ ရေနစ်၍ သေဆုံးခဲ့ရရှာသည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ၃၈-
 နှစ်သာ ရှိသေးသည်။

ဤဝထ္ထတွင် . . . ဂိတ်နက်သန ကိုစောညိုန်း၏ “အချို့ဒသန
 သစ်” ခံစားမှုအား ဆရာသန်းဆွဲက . . . ဖွံ့ဖွံ့ထားသည်ကို ဖော်ပြလိုက်
 ပါကြောင်း . . .

ပွင့်ခြား

တယောဆရာလေး ကိုစောနိုင်နှင့် ကျွန်တော့အား စာရေးဆရာ
ကိုဘုန်းကြွယ်က မိတ်ဆက်ပေးခဲ့လေသည်။

ထိုစဉ်က ကိုစောနိုင်အား တယောဆရာ ဂီတသမား
အဖြစ်နှင့် မသိခဲ့ရ၏ ဆင်းခြင်း အထပ်ထပ် ရှစ်ပတ်ဝန်းရံလျက်ရှိ
သော မြန်မာစာရေးဆရာလောကကို ဝင်ရောက်ရန် လက်လှမ်းနေ
သူ တစ်ဦးအနေဖြင့် သိခဲ့ရလေသည်။ ကျွန်တော့မှာမူ စာပဒေသာ
မဂ္ဂဇင်းကို အောင်မြင်၊ တင့်တယ်တိုနှင့် တွဲဖက်၍ လုပ်ကိုင်နေချိန်
ဖြစ်လေသည်။ အလုပ်အားလပ်ချိန်များတွင် ရောဂါသည် ကိုဘုန်း
ကြွယ်ထံ အလည်အပတ်သွားယင်း ကိုဘုန်းကြွယ်နှင့် ထွေရာလေး
ပါး စကားလက်ဆုံကျတတ်သည်။ ကိုစောနိုင်မှာ ကိုဘုန်းကြွယ်နှင့်
အတူနေထိုင်သူ ဖြစ်သဖြင့် ကိုစောနိုင်နှင့်လည်း ဆုံကြရပေသည်။

သိုနှင့် တစ်နေ့တွင် ဂီတအကြောင်း စကားစပ်မိတော့မှ
ကိုစောနိုင်မှာ တယောသက် ဆယ်နှစ်ခန့်ရှိသော တယောဆရာ
တစ်ဦးများ သိရလေသည်။ တယောသာမက အခြားတူရိယာများ
ကိုလည်း အသင့်အတင့် တီးမှတ်တတ်သူ ဖြစ်ကြောင်းကို ကိုဘုန်း
ကြွယ်က ပြောပြ၍ သိခဲ့ရလေသည်။ ကျွန်တော်၏ တောင်းပန်ချက်
ကြောင့် သူ၏တယောသံကို ကြားရတော့သည်။

သူ တယောသံကား ပျော့လှသည်။ ჺးလှသည်။ ခွဲလှသည်။

သန်းဆွဲ

ငိုသံပါနေပါသည်။ အဆိုတော် မိန်းကလေးထံမှ အလွမ်းအတ်တစ်ခုကို နားထောင်နေရသည့်နှင့် တူလှပေသည်။ သူ၏သီချင်းဆိုသံမှာ လည်း သူတယောသံကဲ့သို့ပင် ပျော့လှသည်။ နှလှသည်။ ခွဲလှသည်။ အေးလှသည်။ သူတယောသံနှင့် သီချင်းသံကို ကြားရစက ကွန်တော့မှာ ဝမ်းနည်းသလို၊ ငိုချင်သလိုလို ဖြစ်ခဲ့မိ၏။

နောက်တစ်ကြိမ် ကိုဘုန်းကြွယ်ထံသို့ သွားသောအခါတွင် ကား ကိုစောနိုင်တစ်ယောက် သူ၏မိဘများထံသို့ ပြန်သွားကြောင်း သိရလေတော့သည်။ သူသည် မပြန်မိ လူသိနည်းသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ကို ရေးသား ထုတ်ဝေခဲ့ရှာပေသည်။

“ကိုစောနိုင်တော့ စာပေလောကကို စိတ်ပျက်တာနဲ့ လစ် သွားတာ ထင်ပါခဲ့ပျော့၊ ဟုတ်လား ကိုဘုန်းကြွယ်...”

“ဟုတ်မှာပါပဲ”

“ကိုယ့်လူက တယောထိုး အတော်ကောင်းတာပဲ။ တယော ဆရာလုပ်ယင် ထမင်းစားလောက်လျက်သားနဲ့ ဘာဖြစ်လို့ မလုပ် ပါလိမ့်”

“တစ်ခါက ပြောတ်တစ်ခုမှာ ဝင်လုပ်ဖူးသေးတယ်။ ဒါပေ မယ့် ခက်တာက သူက ဂိုတလိုက်စားတာမှာ ပညာတစ်ရပ်အနေနဲ့ လိုက်စားပေမယ့် ကြေးစားသမားအဖြစ်နဲ့ မခံယူဘူး”

“ဈော်... ဈော်...”

“နောက်ပြီး ဒီလူက ပန်းချီလည်း အတော်အတန်ဆွဲနိုင်တာပဲ။ ပန်းချီသင်တန်းတွေ ဘာတွေလည်း တက်ခဲ့တယ်”

“ဝမ်းကြည့်ဖို့ ကောင်းတယ်”

မွင်းညီး

“စမ်းတော့ ဝင်စမ်းတာပဲ။ ဒါပေမယ့် ခက်တယ် ကိုသန်း
ဆွဲ။ အနုပညာသမား၊ စာပေ ပန်းချိ ဂိတ်သမားတွေဟာ မသေချုံ
နေနိုင်တာကလွှဲလို စီးပွားဖြစ် လုပ်ကိုင်နိုင်ဖို့ အတော်ခဲယဉ်းတယ်။
ဒီတော့ ဒီလောကထဲကို တော်ရုတန်ချုပ်ဟာ မဝင်နိုင်ဘူးပေါ့”

“ကိုစောနိုင်လည်း စိတ်ပျက်နေပြီ ထင်ပါရဲ့”

“ဟူတ်ချင်မှ ဟူတ်မှာဗျာ။ ဒီလူက စွဲတော့ကြီးတယ်။ သူလုပ်
ချင်တာကို မဖြစ်ဖြစ်အောင် လုပ်တတ်တယ်။ နောက်ဆုတ်တတ်တဲ့
လူမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး”

ကိုဘုန်းကြွယ်ကား ယခုမရှိတော့ပြီ။

ကိုဘုန်းကြွယ် သေပြီးနောက်တွင်မှ ကိုစောနိုင်နှင့် ကျွန်း
တော်မှာ ရင်းနှီးစွာ ပေါင်းသင်းမိကြလေတော့သည်။ ကိုစောနိုင်နှင့်
နောက်တစ်ကြိမ် တွေ့ချိန်ကား ကိုစောနိုင်မှာ ဂိတ်သမားသက်
သက် ပြုစ်နေသည်ကို တွေ့ရပေတော့သည်။ ဂိတ်ဖြင့် ငွေမရှာသေး
ဘဲ အခြား လုပ်ငန်းတစ်ခုကို လုပ်နေသော်လည်း ဂိတ်ကို ပို၍
အရေးထားလေသည်။ လုပ်ငန်းချိန် အခြားမွဲဖွှဲ ကျွန်းနေသော
အချိန်တို့တွင် တူရှုယာ တစ်ခုကို အခန့်သင့်သလို တီးမှုတ်နေတတ်
ပေသည် သီချင်းများကိုလည်း စပ်ဟပ်သီကုံးနေတတ်လေသည်။
တစ်ခါတစ်ရု ကျွန်းတော်နှင့်အတူ စာပေ ဂိတ်အကြောင်းမှုတရုံး
လောကရေးရာ အဖြာဖြာတို့ကို ဆွဲးနွေးတတ်ကြပေသည်။

ကျွန်းတော်သည် သူအား တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ခင်မင်လာ
သည်နှင့်အမျှ သူဘဝကိုလည်း စိတ်ဝင်စားလာမိတော့သည်။ သူ၏
ကြောကွဲဖွှုယ်ရာ သီချင်းများကို ဆိုရင်း နားထောင်ရင်း တိမ်မြှုပ်နေခဲ့
ပြုဖြစ်သော သူ၏အတိတ်ကာလကို မှန်းဆက်ည့်မိလေသည်။ သူ၏

သန်းဆွဲ

အတိတ်ဖြစ်စဉ်ကို မေးလိုလှသော်လည်း ရင်တွင်းရှိ စိတ်မချမ်းသာ မှုကို အနိုင်နိုင် ဖိနိုပ်ထားရဟန်တူသော သူ၏ အမူအရာကြောင့် မေးလိုသည့်စကားကိုပင် မမေးရက်ခဲ့ပေ။

လူတစ်ယောက်၏ ချစ်အတ်လမ်းကို သူအလိုလိုပြောမ လာဘဲနှင့် မေးမြန်းစုံစမ်းရသည်ဆိုခြင်းမှာ ကျွန်တော့အဖို့ မလွယ် ကူလှပေ။ ထိုအချစ်အတ်လမ်းမှာ ကြကွဲဖွယ်ရာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ တွေးမိသည့်အတ်မျိုးဆိုပါက သာ၍ပင် အမေးရခက်လေသည်။

သို့သော် တစ်နေ့တွင် ကိုစောနိုင်သည် သူ၏ ချစ်အတ် လမ်းကို ဖော်ပြုလျက်ရှိသော သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို စပ်ခဲ့ရာ သူ၏အတ် လမ်းကို ကျွန်တော့အား ပြောပြလေသည်။

သီချင်း၏အမည်ကို “ပွင့်ဦး” ဟူ၍ မှည့်ခေါ်ထားလေ သည်။

**“အသည်းလွှာ မဟိုဝယ်၊ အမြတ်ဖြာယုက်
တွယ်၊ အချစ်ညာ ခက်ကာသွယ်၊ မာလာပင်
နှစ်း ချစ်ပန်းငုံးစအချွဲယ်...”**

ကိုစောနိုင်နှင့် မခင်သိန်းတို့သည် ကျောင်းသားဘဝကပင် တစ်ကျောင်းတည်းတွင် ဆုံးမိခဲ့ကြပေသည်။ အရွယ်တူ အတန်းတူ ဖြစ်ခဲ့ကြသော်လည်း ကိုစောနိုင်မှာ လူလတ်တန်းစား မိဘများမှ မွေးဖွားသူဖြစ်၍ မခင်သိန်းမှာ ပစ္စည်းရှင် သူငြေးသမီးတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ သို့သော် ပညာသင်ခိုန်တွင်ကား အယုတ်အလတ် အမြတ်ဟူ၍ ခွဲခြားမှုမရှိရကား ကိုစောနိုင်နှင့် မခင်သိန်းတို့မှာ

မွင်းညီး

ခင်မင်ရင်းနှီးစွာ နေထိုင်ခဲ့ကြပေသည်။

ပစ္စည်းရှင်၊ ဓနရှင် သားသမီး၊ မဟုတ်သော်လည်း ထက်မြေကြသော အသိဉာဏ်ပညာတိဖြင့် ပြည့်လျက်ရှိသော ဦးနှောက်ကို ပိုင်ဆိုင်ထားသည့် ကိုစောနိုင်မှာ ကျောင်းတွင် ရေပန်းစားခဲ့လေသည်။ လူတော်တစ်ယောက်အဖြစ် ကျောင်းသူကျောင်းသားများစွာ ကပင် ချစ်ခင်အရေးပေးခြင်းကို ခံရပေသည်။ ဤသို့သော ခင်မင်အရေးပေးကြသည့် ကျောင်းသားကျောင်းသူများထဲမှ ထူးထူးကဲက ကိုစောနိုင်အပေါ်တွင် ခင်မင်သူကား မခင်သိန်းပင် ဖြစ်လေသည်။

“ကိုစောနိုင်... ကိုစောနိုင်” ဟူသော အမည်မှာ မခင်သိန်း၏နှုတ်ဖျားတွင် သီးနေသကဲ့သို့ “အသိန်း... အသိန်း” ဟူသောအမည်မှာလည်း ကိုစောနိုင်၏ ရင်ထဲတွင် နှလုံးသွေး တိုးချက်နှင့်အမျှ ပေါ်ထွက်လျက်ရှိခဲ့ပေသည်။

“ကျွန်တော်နဲ့ အသိန်းဟာ တစ်ကျောင်းတည်း တစ်တန်းတည်း နေခဲ့ကြတဲ့ ကျောင်းနေဘက်ဆိုပေမဲ့ ကျွန်တော်မှာ အချိန်အရွယ်ရောက်လို့ သွေးသားတွေပြောင်းလဲ၊ စိတ်ဓာတ်တွေလှပ်ရှားပြီး အချက်ဆိုတဲ့ စေတသိကဲလေး ပြောတယ်ဆိုရင်ပဲ ကျွန်တော်အဖြူ ကျွန်တော်ချစ်ရမယ့်လူဟာ အသိန်းပဲလို့ ထင်မှတ်မိခဲ့တယ်။ ချစ်မြေပြင်နဲ့တူတဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့ အသည်းလွှာထဲမှာ ချစ်စွေ ချစ်ညှောက်လေး ဝင်ပေါက်ပြီး ချစ်ပင်စိမ်းလဲလဲမှာ ထိမ်းနွှဲနွှဲ ချစ်ပန်းစုံဟာဖြင့် ဖူးပွင့်ခဲ့တယ်”

ကိုစောနိုင်ကား ထိချစ်ပန်းငံလေးအား သူ၏ အသည်းလွှာကြားတွင်သာ တသင်းသင်းကြိုင်နေခဲ့သော်လည်း ထိပန်းပွင့်၏ ပိုင်ရှင်အဖြစ် သူရည်မှန်းထားသည့် မခင်သိန်း၏ အသည်းလွှာသို့ တိုင်အောင် ရန်းမကြုံနိုင်ခဲ့ပေ။ မခင်သိန်း၏ ကြုံနာခြင်းရေစင်ကို

သန်းဆွဲ

ခံယူကာ ချစ်ပန်းပင်မှာလည်း ရှင်သန်ကြီးမားခဲ့၏။ ချစ်ပန်းပွင့်အင့် မှာ ရန်းတွေ တော်းကြိုင်တို့ခဲ့၏။ မခင်သိန်းကို စွဲမှု၍ ဖြစ်ပေါ်လာ ခဲ့သည့် ချစ်ပန်းငုံမှာ မခင်သိန်းသာလျှင် ပန်ထိုက် ဆင်ထိုက်သည် ဟု ထင်မှုတ်စွဲယူခဲ့၏။ ထိုချစ်ပန်းပွင့်ကို ပန်ဆင်မည့်သူမှာ မခင် သိန်းသာလျှင် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟုသော ယုံကြည်ချက်သည် ချစ်ပန်း ခက်အား ဆထက်တိုး၍ ရင့်သန်စေခဲ့လေသည်။

“ကိုစောနိုင် ဒီကန္နာ ကျောင်းတက်နောက်ကျပါကလား။ ဘာတွေများ အလုပ်များနေလိုပါလိမ့်။ သိန်းစိတ်ထဲမှာ လာမှုလာပါ တော့မလားလို့တောင် တွေးနေမိတာ”

“ကိုစောနိုင် မနေ့ညနေ အပြန်မှာ ခေါင်းကိုက်တယ်ဆို တာက ဒီနေ့မနက်ကျတော့ ပျောက်နေပြီကိုး၊ အသိန်းလေ။ . . . ကို စောနိုင်တစ်ယောက် ခေါင်းတွေကိုက်ပြီး နောက်တစ်နေ့မှာ ကျောင်းမှ တက်နိုင်ပါမလားလို့ ညကတောင် စဉ်းစားမိသေးတယ်”

“ကိုစောနိုင် ဒီကန္နာ တယ်မိုင်ပါလား . . . ဘာဖြစ်လိုလဲ။ နေမကောင်းလိုလား၊ အမိမကလူကြီးတွေက ဆူလွှတ်လိုက်လိုလား၊ ဘယ်သူနဲ့ ဘာဖြစ်လိုတုန်း၊ ရန်များဖြစ်လာလိုလား”

ကရဣကာ တောင်စဉ် အထပ်ထပ်ကို ဖြတ်ကော်စီးဆင်း၍ လာကြသည့်မေတ္တာရေလျှော်၏ စီးဆင်းသံများ ဖြစ်ကြသော ၏၍ စကားသံတို့မှာ ကြားရသူ ကိုစောနိုင်၏ အသည်းတွင် ထာဝစဉ် အေးမြှုသာယာခဲ့ပေသည်။

“ဟောဒီပုစ္စာဟာလေ သိန်းဖြင့် တွေက်လိုမရဘူး ကိုစော နိုင်ရပ်၊ ကိုစောနိုင် ပြပေးပါလားဟင်၊ သိန်းကို ပြပေးစမ်းပါ” စသည် အကူအညီ တောင်းခံသံများကို ကြားရပြန်လျှင်လည်း

မွင်းညီး

စောနိုင်ခများမှာ လုပ်ပေးရသည်ကိုပင် ကျေနပ်ခြင်းကြီးစွာဖြင့်
ပျော်ပျော်သလဲ လုပ်ပေးခဲ့သည်။

ထိုအချိန်အခါးမှာ ကိုစောနိုင်အဖို့ ပျော်မွေ့ဖွယ်ရာ အ^၁
ကောင်းဆုံးအချိန်ပင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ အချစ်စိတ် လျှော့ဆော်မှု^၂
ကြောင့် ဆလောင်၍နေခဲ့သည့်အသည်းနှုလုံးမှာ မခင်သိန်းအပေါ်^၃
တွင် တွယ်တာချစ်ခင်သော စိတ်တို့ကြောင့် အာသာပြေကာ စိတ်
ကျေနပ် ရောင့်ခဲ့ရလေသည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ စိတ်ထဲတွင် ခံစားနေ^၄
ရသမျှကို ဖွင့်ဟာမည်ဟု ကြံမိသော်လည်း နှစ်ယောက်စလုံး ပညာရှာ^၅
နေဆဲ ဖြစ်သည့်အခြေအနေကို စဉ်းစားမိကာ ပြောရန်မဝံခဲ့ရှာပေါ်^၆
အသက်အရွယ်ကလည်း ငယ်သေးသည်။ ပညာစခန်းမှုလည်း ဆုံး^၇
ချိန်သို့ မရောက်ကြသေး။ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ခဲ့ခွာရချိန်^၈
မှာ များစွာလိုပေသေးသည်ဟု တွေးကာ ချစ်သမျှကို ဖွင့်ဟနို့မည့်^၉
ရက်ကို ရွှေ့ဆိုင်း၍လာနေခဲ့ယင်းဖြင့် တစ်နေ့ တစ်နေ့ဟူသော^{၁၀}
အချိန်တို့မှာ တရွှေ့ရွှေ့ ကုန်လွန်ခဲ့ရလေတော့သည်။

ဤတွင် ဒုတိယ ကမ္မာစစ်သည် သူတို့နှစ်ယောက်အား^{၁၁}
အတူယူဉ်တဲ့၍ နေနေရသည့်ဘဝမှ တကွဲစီဖြစ်အောင် ဖန်တီးလိုက်^{၁၂}
လေတော့သည်။ ခက်လက်ဝေဆာသော သစ်ပင်ထက်တွင် အေး^{၁၃}
ချမ်းစွာ တေးသံစုံ ရင့်ကျူးကာ ခို့မို့နေကြခို့က်တွင် သစ်ပင်ကို^{၁၄}
ခုတ်လဲလိုက်သဖြင့် သိုက်မြိုက်ကိုစွန်ကာ တေးလွတ်ရာသို့ ပေးကြရရှာ^{၁၅}
သော ငှက်များကဲသို့ မိမိတို့နှင့် အကြောင်းသင့်ရာ အကြောင်းသင့်^{၁၆}
ရာ ပြောင်းရွှေ့ထွက်ခွာခဲ့ရသည့် ကိုစောနိုင်နှင့် မခင်သိန်းတို့မှာ^{၁၇}
တစ်မြို့စီကွာ၍ တရာ့စီဝေးခဲ့ကြရရှာတော့သည်။

မမျှော်လင့်ဘဲ ကြံလိုက်ရသော ကိစ္စဖြစ်သောကြောင့် ကို^{၁၈}
စောနိုင်မှာ ပထမဗျာ ရင်ထဲတွင် ဟာတာတာနှင့် ဘာဟူ၍ အမည်^{၁၉}

သန်းဆွဲ

မတပ်နိုင်သည့် ဝေဒနာတစ်ရပ်ကို ခံစားရလေသည်။

“ကိုယောနိုင်တို့ ပြောင်းရမယ့်နေရာနဲ့ အသိန်းတို့ ပြောင်းရမယ့်နေရာဟာ တော်တော်ဝေးတာပဲနော်။ တစ်နေရာတည်းကို အတူတူပြောင်းရမယ်ဆိုရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲနော်” ဟူသော စကားကို မခင်သိန်းထံမှ ကြားရသည့်အခါ ကိုယောနိုင်မှာ မျက်ရည် များပင် လည်လာမိရာက ဘာစကားတစ်ခွန်းမျှ မပြောနိုင်တော့ဘဲ ရင်ထဲတွင် နင့်နင့်ဆိုဆိုကြီး ဖြစ်လာမိသေည်။

“ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းကား ကွေကွဲ့နောက် ဆုံး ရှိချေဗြို့ဆိုတဲ့ စကားဟာ သိပ်မှန်တာပဲနော်။ တစ်ခါတုန်းက ကိုယောနိုင် စာစီစာကုံးစာအုပ်ထဲမှာ ရေးထားတဲ့ စာပိုဒ်ကလေးဟာ လည်း မှန်တာပဲ။ ဘာတဲ့ - လောကမာတ်ခုံ ဤလူဘုံးဝယ် တွေ့ကြိုးဆုံးဖြစ်ရမြတ်ည့် ဆိုလား... .”

“အသိန်းကလည်းကွာ ပြန်မတွေ့ရတော့မှာ ကျနေတာပဲ ဟာ။ ဘာတွေပြောနေမှန်း မသိပါဘူး”

“အောင်မယ် စစ်အတွင်းမှာ ကိုယောနိုင်တို့ အသိန်းတို့ဟာ ခုလို ကျွန်းကျွန်းမာမာ အသက်အန္တရာယ် ကင်းကင်းနဲ့ နေချင်နေရ မှာလို့ ကိုယောနိုင် ပြောနိုင်သလား။ နောက်ပြီး ဘယ်တော့မှ စစ်က ပြီးမယ်မှန်းလဲ မသိ။ ဘယ်တော့မှ အေးအေးချမ်းချမ်းနဲ့ နေရမယ် ဆိုတာလဲ မသိရ။ အသိန်းတို့တွေ့ ပြန်ဆုံးချင်မှ ဆုံးရမှာ... .”

“တော်စမ်းပါ အသိန်းရာ။ မင်းတို့ မိန်းကလေးတွေဟာ လေ ကြံကြံဖန်ဖန်တွေးပြီး ပူကို ပူလွှန်းတယ်”

ပါးစင်ကသာ ပူတာတ်လွန်းတယ်ဟု အပြစ်တင်သနှင့် ပြောနေသော်လည်း မိမိကိုယ်တိုင်မှာမှ ရင်တွင်းရှိ အပူလုံးကို ဟန်လုပ်၍

မွင်းညီး

နေရသည့်အဖြစ်ကို တွေးမိကာ စိတ်ထဲတွင် မသက်မသာ ဖြစ်မိ
လေ၏။

နောက်ဆုံးတွင်ကား တကွဲစီ ကြံ့ရပေတော့သည်။

လူချင်းသာလျှင် တကွဲစီဖြစ်နေသော်လည်း တစ်နောက်ရင်
တွေ့ကြရညီးမှာပဲ ဟူသောအသိသည် ကိုစောနိုင်၏အချစ်ပန်းအား
မည့်မန္တမ်းစော့ လန်းသည်ထက် လန်းစေခဲ့လေသည်။

“ဒီတစ်ခါ ပြန်တွေ့ကြရင်တော့ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်ရင်ထဲ
မှာ ရှိတာတွေကို ပြောပြမယ်။ ကိုယ့်ချစ်နေသလို ပြန်ချစ်စို့ ပြော
မယ်။ ကိုယ့်ဟာ အသိန်းပေါ်မှာ ငယ်ငယ်ကလေးတည်းက ချစ်မိခဲ့
တာတွေ၊ အသိန်းရဲကြင်နာမှုတွေ၊ အသိန်းရဲ့ စိတ်သဘောထားတွေ
ဟာ ချစ်စရာ မြတ်နိုးစရာကောင်းလွန်းလို့ အသိန်းဟာ မောင့်ရဲ့
ရာသက်ပန် ဘဝအဖော်အဖြစ် လက်ခံပါလို့ ပြောပြမယ်။ အဲဒီ
အခါကျရင် အသိန်းက ကြည်ကြည်ဖြေဖြေနဲ့မှ လက်ခံပါမလား။
ကိုယ့်ကို စိမ်းစိမ်းကားကားကြီးများ လုပ်သွားမှာလား။ အသိန်းပေါ်
မှာ ဒီလို့စိတ်မျိုးထားရင် သိပ်မုန်းတယ်၊ မခေါ်တော့ဘူးလို့များ
ဆိုမှာလား။ အို အသိန်းဟာ ကိုယ့်အပေါ်မှာ ဒီလောက်တောင်လဲ
ရှိုင်းမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကြည်ကြည်ဖြေဖြေနဲ့ လက်ခံမှာပါ၊ အဲဒီလို့
ဆိုရင် ဘယ်လောက်များ ပျောစရာကောင်းလိုက်မှာလဲ၊ ကဲ အသိန်း
နဲ့ ကိုယ့်နဲ့ ချစ်ကြပြီဆိုပါတော့၊ ချစ်နေကြရုံးနဲ့ မပြီးသေးဘူး၊ အိုမဲ
ထောင်ပြုရီးမယ်၊ မဂ်လာဆောင်ရုံးမယ်၊ အသိန်းလေးဟာ ဂုဏ်
ပကာသနတွေကို လိုက်စားနေကြတဲ့လူလောကကြီးအလယ်မှာ
ထည်ထည်ဝါဝါနိုင်ဖို့အတွက် ကြိုးစားရညီးမယ်၊ ရှာဖွေရညီးမယ်၊
စီစဉ်ရညီးမယ်၊ လင်ကောင်းတစ်ယောက်ရဲ့ ပြုသင့်ပြုထိုက်တဲ့ ကိစ္စ
တွေ ပြုရညီးမယ်၊ လုပ်ရညီးမယ်”

သန်းဆွဲ

ကိုစောနိုင်ကား စိတ်၏အားလပ်မှုကို ရသည်နှင့်တပြိုင်နက် ဤသို့လျှင် အသိန်း၏အကြောင်းကိုသာ စဉ်းစားနေခဲ့မိလေသည်။ အသိန်းနှင့် ဆုံးတွေ့ရမည့် အရေးကိုသာ မျှော်တွေးကြည်နဲ့ နေပိုခဲ့လေသည်။ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်မှာ မြန်မာပြည်နှင့် နီး၍နီး၍ လာခဲ့ရာမှ အင်လိပ်တို့ ဆုတ်ခွာကာ မြန်မာ လွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်နှင့် ဂျပန်စစ်တပ်များ ပူးပေါင်းကာ မြန်မာပြည်တွင်သို့ ခင်းနှင်းဝင်ရောက်ခဲ့လေသည်။

ဂျပန်စစ်တပ်နှင့် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးတပ်သားများ မြန်မာပြည်တွင်သို့ရောက်ပြီး လမ်းပန်းအဆက်အသွယ်များ ကောင်းလာသည်နှင့်တပြိုင်နက် ကိုစောနိုင်မှာ အသိန်း၏သတင်းကို လူကြိုးမေးကာ အသိန်းရှိမည်ထင်သည့် အရပ်ကိုသာ စုစုမ်းထောက်လှမ်း၍ နေပိုတော့သည်။

ရန်ကုန်တွင် ကျွန်ုရစ်ခဲ့သည့် ကိုစောနိုင်တို့အိမ်မှာ မီးထဲတွင် ပါသွားသဖြင့် အိမ်သို့ မပြန်တော့ဘဲ ရောက်ရှိနေတော့သည့် အိမ်လေးမှာပင်နေရင်း အသိန်းတို့ကို လွှမ်းလေသမျှ ဂိတ်ဖြင့် တစ်ဖြား၊ စာပေဖြင့်တစ်လှည့် ဖြေသိမ့်ခဲ့ရရှာ့လေသည်။

ရန်ကုန်သို့ သွားရန်အတွက် မိဘနှစ်ပါးထံတွင် ခွင့်ပန်သော်လည်း စိတ်မချဟုဆိုကာ မလွှတ်ဘဲ ထားကြသဖြင့် စိတ်ပျက်စရာ ကြံးရပြန်လေသည်။ ထိုမှ တစ်စတ်စနှင့် နယ်အခြေအနေ အေးအေးချမ်းချမ်းဖြစ်လာကာ စိတ်ချိန်လောက်သည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်လာသည်တွင် မိဘနှစ်ပါးအား မရမက အပူတပြင်းတောင်းပန်ကာ ရန်ကုန်မြို့ပေါ်သို့ ပြန်လာရလေသည်။ ရန်ကုန်သို့ ရောက်သည့်အခါတွင်ကား အသိန်းတို့၏ တိုက်အိမ်ကြီးပါ ပျက်စီးယိုယွင်းနေသည်ကို တွေ့ရလေရာ စိတ်ထဲတွင် လွှန်စွာ ထိခိုက်မိ

မွင်းညီး

လေသည်။

“ဒီလိုဆိုရင် အသိန်းတို့တော့ ရန်ကုန်ကိုမှ ပြန်လာပါတော့မလား” ဟူသော အတွေးသည် သူ၏နှစ်လုံးသားများကို ဆုပ်နှယ်လျက်ရှိလေ၏။ မခင်သိန်းတို့ ပြောင်းရွှေ့ကြသည့်အရပ်မှာ အထက်အညာရှိ တော့မြို့ကလေးတစ်မြို့ဖြစ်သဖြင့် အလွယ်တကူ သွားလာရန်မှာလည်း မဖြစ်နိုင်။ ယခုကဲ့သို့ ရန်ကုန်ရှိအိမ်မှာ ပျက်စီး၍နေကြောင်းကို သိရပါက ပြန်လာရန်ခဲယဉ်းတော့မည်ကို တွေးမြို့ပြန်လေသည်။

သို့နှင့်ပင် ရန်ကုန်မှ တော့မြို့လေးသို့ စိတ်ပျက်နှစ်းနယ်စွာ ဖြင့် ပြန်လာခဲ့ရလေသည်။ တော့မြို့လေးတွင်ပင် မခင်သိန်းကို လွှမ်းလေသမျှ ဂိတဖြင့်တစ်ဖြာ စာပေဖြစ်တစ်လီ ဖြေသိမှုခဲ့ရရှာသည်။ “တစ်နေ့ကျရင် တွေ့ကြရညီးမှာပေါ့” ဟူသော စိတ်ကား မလျော့ခဲ့။ မခင်သိန်း၏ရင်တွင် ဆင်မြန်းစေမည့် အချုပ်ပန်းကား လန်းလန်းရွှေ့ရွှေ့နှင့်ပင် ရှိလေသေးသည်။ သို့သော လူချင်းအနေ ဝေးလှသည့်အဖြစ်ကို တွေးမိသောအခါ “တကယ်ဆိုတော့ အသိန်းနှင့်ပါဟာ လူချင်းသာ တစ်တန်းတည်း တစ်ကျောင်းတည်း နေကြပေမယ့် အခြေအနေချင်း ယုံ့ကြည့်မယ်ဆိုရင် ကွာလှပါလား။ တော့စံပယ်ရှိင်းနဲ့ နန်းတိုက်တဲ့ သဇ်လို ကွာခြားနေပါကလား” ဟူ၍ စဉ်းစားကာ စိုးရိမ်စိတ်ကလေးများပင် ပေါ်ပေါက်လာတတ်လေသည်။ ထိုစိုးရိမ်စိတ်ကလေးများကား “တစ်နေ့ကျ တွေ့ရညီးမှာပဲ” ဟူသော အသိကို ပယ်ဖျက်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ကြပေ။

ထိုမှ ရန်ကုန်သို့လာရန် ကိစ္စပေါ်ပေါက်လာပြန်သဖြင့် လာရပြန်လေသည်။ ရန်ကုန်သို့ ရောက်သည့်နှင့် တွေ့သမျှ သိသမျှ လူအပေါင်းတို့အား မခင်သိန်း၏အကြောင်းကို မသိမသာတစ်နည်း

သန်းဆွဲ

သိသိသာသာ တစ်မျိုးဖြင့် မေးမြန်းစုံစမ်းခဲ့လေသည်။ ဉြှတစ်
ခေါက်တွင်မှ ကိုစောနိုင်တို့ကျောင်းမှ ဆရာမတစ်ယောက်နှင့် ဆုံး
တော့သည်။

“ဘယ့်နှယ်လဲ ကိုစောနိုင်၊ ကျွန်းကျွန်းမာမာပဲနော်၊ မင်းတို့
အိမ်သားတွေရော နေကောင်းကြရဲ့လား”

“ကောင်းပါတယ် ဆရာမ”

“မင်း ဘာလုပ်နေသလဲ”

“ဘာမှ မလုပ်ဘူး၊ တောမှာပဲနေတယ်”

“စစ်ထဲ ဝင်ပါလားကွာ”

“ကျွန်းတော်တို့ ဗလမျိုးနဲ့ လက်ခံမှာ မဟုတ်ပါဘူး”

ဆရာမသည် ကိုစောနိုင်၏ စကားသံကြားရသည်တွင်
အားရပါးရ ရယ်လေသည်။ ထိနောက် သူသိသမျှ ကျောင်းသား
တွေအကြောင်းကို မေးလည်းမေးသည်။ သူသိသမျှ ကျောင်းသား
တွေအကြောင်းကို ပြောလည်းပြောပြေလေသည်။ တစ်ယောက်ပြီး
တစ်ယောက် မေးလိုက်ပြောလိုက် လုပ်နေရာမှ နောက်ဆုံးတွင်
မခင်သိန်းအကြောင်းသို့ ရောက်လေတော့သည်။

“ဟုတ်ပါရဲ့၊ မခင်သိန်းသတင်း ဘာကြားလဲ ဆရာမ”

“အသိန်းလေးဟာ သူတို့ပြောင်းသွားတဲ့မြို့က စက်သူငြေး
သားတစ်ယောက်နဲ့ ဟိုတလောကတွင် လက်ထပ်လိုက်တယ်လို့
ကြားတယ်။ ရန်ကုန်မှာ ကျွန်းရစ်ခဲ့တဲ့ သူတို့ရဲ့အိမ်ကြီးလည်း ပျက်စီး
နေ ဆိုပဲ”

“ဘာ... အသိန်း အိမ်ထောင်ကျနေပြီ ဟုတ်လား ဆ

မွင်းညီး

ရာမ”

“အေး . . . ဟုတ်သတဲ့၊ ဟုတ်တယ်တဲ့။ ဘာလဲ မင်းပိုးနေလိုလား၊ ကျောင်းတုန်းက မင်းနဲ့တော့ သိပ်ရောတာပဲ”

“မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ ရောတာက ရှိုးရှိုးပါ၊ မောင်နှုမလိုပါ”

“ကြော် . . . ကြော် . . . ဒါထက် ကျိုးကန်းကျော်ဝင်းရောဘယ်ရောက်နေသလဲ”

ဆရာမကား မခင်သိန်း၏အကြောင်းတွေထဲ ကြောရှည် စိတ်ဝင်စား၍ မနေဘဲ နောက်တစ်ယောက်အကြောင်းကို ဆက်မေးခဲ့၏။ ကိုစောနိုင်မှာ ဆရာမ၏စကားကို အလိုက်သင့် ဖြေနေရသော်လည်း . . .

“အသိန်းတစ်ယောက် စက်သူငွေးသားနဲ့ ယူလိုက်ပါကော” ဟူသော စကားသံသာလျှင် နားထဲတွင် ပုံတင်ထပ်၍ နေခဲ့လေ၏။ ဆရာမနှင့် လူချင်းခဲ့၍ လာခဲ့တော့မှ ကြားရသည့်သတင်းကို ရှင်းလင်ကြည်လင်ခြင်းကောင်းမွဲသော ဦးနောက်ဖြင့် စဉ်းစားနေမိလေ၏။ “မြေပေါ်မှာ ရွှေကြော်ပြာထဲတ်သံကြားရတာက ဟုတ်မှုန် ပါမလားနော်၊ ဘဝင်မှာ ဆိုလူချည့်ရဲ့၊ ရှင်ဘို့မယ်ရဲ့အကြောင်း” ဆိုသကဲ့သို့ ဘဝင်ဆိုစရာ သတင်းစကား ကြားရလေပြီ။ မဟုတ်နိုင်စရာလည်း မရှိ။ မဟုတ်သည့်သတင်းကို ဆရာမက လုပ်ကြံ့၍ ပြောလိမ့်မည် မဟုတ်၊ တကယ်ကြား၍သာ ပြောပေလိမ့်မည်။

ဤတွင် မိမိတစ်ယောက်တည်း စိတ်ကူးဖြင့် ရူးခဲ့မိသည် များကို တွေးကာ ယူကျုံးမရ ဖြစ်မိလေသည်။ မခင်သိန်းတို့ကဲ့သို့ ပစ္စည်းရှင် ဓနရှင်တွေမှာ သူတို့နှင့် သင့်လျှော်ရာများ နေရာတကာ

သန်းဆွဲ

တွင် အသင့်ရှိပေသည်။ မခင်သိန်း၏မိဘများကလည်း သူတို့၏
သမီးကလေး ရွှေရေးပန်းခက်ကို အထက်တန်းစာ ဂုဏ်ရှင် ဓနရှင်
လောကတွင်သာ ကျင်လည်စေပေလိမ့်မည်။ မခင်သိန်းနှင့် လူချင်း
မခွဲခွာမိက ပြောသွားခဲ့သော မခင်သိန်း စကားအတိုင်း မခင်သိန်း
နှင့် ကိုစောနိုင်တို့မှာ သည်တစ်သက်တွင် ပြန်ဆုံးရန် ခဲယဉ်းဘိ
သည်။

“ဆုံးပြီ-ဆုံးပြီ” ဟူသော အသိသည် ကိုစောနိုင်အဖို့တွင်
အသက်ရှုကျပ်လူများ ဆုံးရွှေးလှသည်။ ဝေဒနာကို ဖြစ်ပေါ်စေတော့
သည်။ အသည်းလွှာ မြေမဟိုဝယ် အမြှစ်ဖြာ ယူက်တွယ်ခဲ့သည့်
အချစ်ပင်မှ အချစ်ပန်းခက်ကား ဆင်မည့်သူနှင့် ဝေးလေပြီ။ ဆွဲ
ချူယူင်လိမ့်နှင့် မျှော်ကိုးလာနေခဲ့ရာက မည္မားနှစ်များအောင် စောင့်
ရှုံးက်ခဲ့သည့် ချစ်ပန်းမှာလာကား တော်မဝင် နန်းမထိုက်သဖြင့်
ပစ်ပယ်ခံရလေပြီ။

“ချူတော်မူလာနိုး မျှော်ကိုးကာ ပူဗျာပါကြွယ်၊
ရည်ရွယ်ချက် ညွှတ်ပျောင်း၊ ကြာလေ ညာကြွ
ညာင်းမျှကွုယ်၊ အရိုင်းစံပယ်မို့ ပစ်ပယ်၊
ပန်းတော် မဝင်လေတယ်၊ ငွေသဇ် ကြော်မွေး၊ သူ
ရွှေးပြီးထင်အားငယ်၊ တွက်ရေသော် ရက်တွေ
ခြား၊ စောင့်စားရင်း မြေမှုံကြွကြွကာ နှစ်းလေ
ပြီကွုယ်၊ ငွေချပ်လွှာဆွဲး... မာလာမွေးရန်၊
ပြုး...”

ကိုစောနိုင်ကား ခဲလေသများ သဲရေကျ ဖြစ်ရလေပြီ။ လူမှန်း
သိစ အချစ်ဟူသောအသိတရားကို ခံယူစအရွယ်ကပင် စတင်ခဲ့
ချစ်ခဲ့ရသူအား ချစ်သမျှကိုမှ မလှစ်ဟရသေးမီကာလတွင် ဆုံးရုံးရ

ပွင့်ညီး

ခြင်းကို ရင်ထုမနာ ဖြစ်မိလေတော့သည်။

သို့သော် ကျွန်တော်တို့၏ ကိုစောနိုင်မှာကား လူလောက၏
သဘာဝကို မဆင်မခြင်တတ်သည့်သူ မဟုတ်လေရာ သူ၏ဖြစ်စဉ်
မှာ သူတစ်ယောက်သာလျှင် ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်ရသည့် အဖြစ်
မျိုး မဟုတ်၊ လူလောက အတ်ခုံထက်ဝယ် သူသူငါငါ ဖြစ်နေကျ
ဖြစ်စဉ်တစ်ခုဟု မကြာမီ နားလည်လာတော့သည်။ မခင်သိန်းနှင့်
မခဲ့ခွာမိက ပြောသကဲ့သို့ “ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ ဆက်ဆံခြင်းကား၊
ကွေကွင်းနောက်ဆုံးရှိချေပြီ” ဆိုသည့်အတိုင်း ခဲ့ခွာရခြင်းသာ ဖြစ်
ပေသည်။ ယခု မခဲ့ခွာရလျှင် တစ်နေ့ကျ ကွေကွင်းရတော့မည်။
သည်လမ်းကို ဘယ်သူမှ ရှောင်၍မရ။ တစ်နေ့ကျလျှင် မူချ ဆတ်
ဆတ် ဆုံးရမည်သာ ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း သဘောပေါက်လာလေ
သည်။

လူဆိုသည်မှာ လွန်စွာ အဆုံးမရခက်လှသည့် သတ္တဝါမျိုး
ဖြစ်လေရာ ကိုစောနိုင်မှာ သဘောတရားတွေပေါက်၍ နားလည်မှု
တွေ ရနေသည့်တိုင်အောင် မခင်သိန်းအပေါ်တွင် ထားရှိသည့်သူ
၏ စွဲလမ်းစိတ်ကိုကား တော်တော်နှင့် ဖျောက်ဖျက်၍မရနိုင်ခဲ့။
၌တွင် စွဲလမ်းခြင်းတရားအား လမ်းကြောင်းလွှဲပေးသည့်အနေဖြင့်
ယခင်က ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်းနှင့် လက်စလက်ရှိနေသော
ဂိုတရေယာ၌ကြောတွင် မိမိ၏ဘဝကို ပစ်ချကာ နှစ်မြုပ်စေလေ
တော့သည်။ အချိန်ရှိသမျှ ဂိုတ်-ဂိုတ်-ဂိုတကိုသာလျှင် အဖော်ပြု
ကာ ဂိုတနှင့်သာ မွေ့လျော်နေခဲ့လေတော့သည်။

မိန်းကလေးများနှင့်လည်း ရင်းရင်းနှီးနှီး မပေါင်းတော့ပေါ့။
ရင်းရင်းနှီးနှီးပေါင်းသင်းလိုစိတ်လည်း မရှိတော့။ နားလည်မှုရကာ
သဘောတရားကို သုံးသပ်မိခဲ့သည်ဆိုသော်လည်း ထိုသဘောတ

သန်းဆွဲ

ရားကို သုံးသပ်နိုင်သည့်အချိန်ထိ ခံစားခဲ့ရသည့် ဝေဒနာ၏ ပြင်းထန်မှုကို တွေးကာ ဉ်ထိသော ဝေဒနာမျိုး နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်မံ၍ ခံစားရည်းမည်ကို ထိတ်လန့်မိ၏။ တစ်ခါက သီတာရှုနှင့်တူသော အသည်းနှလုံးမှာ ရွှေနှစ်ပမာ ည်စွန်မ်းခဲ့ပြီဖြစ်ရာ နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်မံ၍ ည်စွန်မ်းရည်းမည်ကို ကြောက်ရွှေ၍ နေခဲ့လေသည်။ ထိုကြောင့် ကိုစောနိုင်မှာ သူ၏ဘဝအား တူရိယာနှင့် စာအပ်စာတမ်း၊ ဆေးခွက်၊ စုတ်တံတိဖြင့် ကာရံ၍ နေခဲ့ရှာပေသည်။

“တကယ်ပဲ ကိုသန်းဆွဲ၊ ကျွန်တော်ဟာ အချစ်ဆိုတာကို မုန်းပြီး ကြောက်ရွှေထိတ်လန့်တာနဲ့ပဲ ချစ်ရေးကိစ္စကို မစဉ်းစား မိန်းမတွေကို ချစ်သူအဖြစ် မထားတော့ဘဲ တူရိယာနဲ့ အလုပ်တွေကို သာ ချစ်သူအဖြစ် ထားရဲ့တော့တယ်”

“အသိန်းနဲ့ ခင်ဗျားနဲ့ နောက်ထပ်တွေကြသေးသလား”

“တွေကြတာပေါ့ ကိုသန်းဆွဲ၊ ကျွန်တော့အဖြစ်က ပြန်တွေ့တဲ့နေရာမှ ဆန်းတော့တာပဲ”

“လုပ်စမ်းပါဉိုးပျှ၊ ဘယ်လိုတွေကြတာလဲ။။။ ဘယ်တူန်းက တွေ့တာလဲ”

“ပြန်တွေ့ရတာကတော့ မနှစ်ကပဲ၊ သူတို့သားအမိ ရန်ကုန်ကို ပြန်ရောက်နေကြတာကို မမျှော်လင့်ပနဲ့ သွားတွေ့တော့မှ သိရတာပဲ”

“သူ ယောကျား မပါဘူးလား”

“သူ ယောကျား ရသွားတယ်ဆိုတဲ့သတင်းဟာ ဟုတ်ကို မဟုတ်ဘူးပျှ၊ စွေ့စပ်တယ်ဆိုတာကတော့ အမှန်ပဲ၊ ဒါပေမယ့် မယူပြစ်ကြဘူးတဲ့ပျါး”

ပွင့်ညီး

“**သြော်... သြော်...** ခင်ဗျားက ဘာဖြစ်လို့ ပြန်မဆက်တော့သလဲ”

“ကျွန်တော် သူကို မချစ်တော့ဘူး၊ ချစ်ကြည့်လို့ မရတော့ဘူး”

“ဘာဖြစ်လို့တူန်း၊ ကလေးမက အရင်နဲ့မတူတော့လို့လား၊ ရှုပ်ပျက် ဆင်းပျက် ဖြစ်နေလို့လား။ . . .”

“မဖြစ်ပါဘူး၊ အရင်ကထက်တောင် လှန်ပါသေးတယ်၊ ကျွန်တော်အပေါ်မှာ ရင်းရင်းနှီးနှီး ခင်မင်လျက်ပဲ ရှိသေးတယ်။ ကုန်ကုန်ပြောရရင် သူအမှုအရာကို ကြည့်ရတာဟာ ကျွန်တော်က သာ ခုနေအခါမှာ ချစ်ဖို့တောင်းခံရင် အလွယ်တကူ ပေးအပ်မယ့် ပုံ ပေါ်နေတာပဲ”

“ဒါနဲ့များ ခင်ဗျားက ဘာလို့မချစ်နိုင်ရတာလဲ၊ ငယ်ကအ ချစ် အနှစ်တစ်ရာမမေ့သာဆို”

“မမေ့တာနဲ့ ချစ်တာဟာ တခြားစီပဲပျှ ဒီလိုလော့၊ အ သိန်းနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ဟာ ငယ်ငယ်ကလေးကနေပြီး အရှိန်မပျက် အတူတူ ဆက်ခဲ့ကြမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်ဟာ တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ တစ်လထက်တစ်လဆိုတာလို့ ချစ်သထက် ချစ်နေမှာပေါ့။ ဒါပေမယ့် သူ လင်ရသွားပြီလို့ ကြားရတဲ့ အချိန်က ကျွန်တော် အသည်းဟာ တကယ်ပဲ အက်ကွဲနေတယ်လို့ ထင်တာပဲ၊ သူအတွက် ရည်မှန်းပြီး သူချာပါစိမ့်မယ်အထင်နဲ့ ထိန်းသိမ်းခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်အချစ် ပန်းဟာ ညီးနွမ်းကြေကျခဲ့ပြီ၊ မှန်တာပြောရရင် ကျွန်တော်ဟာ သူကို ချစ်ချင်သေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ချစ်စရာ အသည်းမရှိတော့ ဘူးလို့ထင်တယ်၊ ကျွန်တော်အသည်းလွှာမဟိုမှာ ရန်းတွေတချိချိနဲ့

သန်းဆွဲ

ဝင်ခဲ့တဲ့ ချစ်ပန်းပွင့်ဖူးလေးဟာ ကြွေခဲ့ပြီ၊ ဒီမှာ ကိုသန်းဆွဲ။။။

“ပျော်။။။”

“ခင်ဗျား ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓရဲ့ အဘိဓမ္မာတဲက ‘သန္တတိ’ ဆိုတဲ့ စကားကို စဉ်းစားမိမှာပေါ့ လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်စက်နဲ့က ကျွန်တော်နဲ့ အခုံ ကျွန်တော်ဟာ အမြင်အားဖြင့်သာ အတူတူပဲထင်ရပေမယ့် အမှန်အားဖြင့် မတူတော့ဘူးဆိုတာလေ၊ မြစ်ထဲစီးနေတဲ့ ရေတွေ ဟာ ကြည့်တော့သာ တပြင်တည်းထင်ရပေမယ့် အမှန်အားဖြင့် စောစောကရှိတဲ့ရေနဲ့ အခုံရှိတဲ့ရေနဲ့ မတူတော့ဘူး ဆိုတာတွေလေ၊ ခင်ဗျားအဖို့မှာ ကျွန်တော်ဆိုတဲ့ သတ္တဝါဟာ ရုပ်အားဖြင့်၊ အမြင်အားဖြင့်သာ စောနိုင်ချင်းအတူတူပဲလို့ ထင်ရပေမယ့် အသွင်သဏ္ဌာန်၊ ကျွန်တော်ရဲ့ နာမ်တရားတွေကတော့ ပြောင်းခဲ့ပြီ”

“ဟူတ်ကဲ့”

“ကျွန်တော်ဟာ အသိန်း လင်ယူသွားပြီဆိုကတည်းက ခံစားနေခဲ့ရတဲ့ ဝေဒနာကို စာပေတွေ၊ ဂိုတေတွေနဲ့ ကုံခဲ့တယ်။ လွမ်းစရာပေါ်လာရင် ရင်နာစရာနဲ့ ဖျောက်ဆိုသလို နာလုံးတွေ ရှာဖွေတွေးပြီး သူကို မချစ်နိုင်အောင် လုပ်ခဲ့တယ်၊ ကျွန်တော်ဟာ သူကို ချစ်မိလို့ ဒုက္ခခံရတာမို့ ဒုက္ခနဲ့ကင်းရအောင် သူကို မချစ်ဖို့ ကြီးစားခဲ့တယ်၊ သူကိုသာမက မိန်းမတွေ မှန်သမျှကို မချစ်မိအောင် ကြီးစားခဲ့တယ်။ အချစ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စကြီး တစ်ရပ် ကျွန်တော်အသည်း ကြားမှာ ကပ်မလာအောင် ရှောင်ခဲ့တယ်။ အခုံတော့ ကျွန်တော်ရဲ့ ဘဝဟာ အချစ်တွေ ဆိတ်သူဦးခဲ့ပြီ၊ အသိန်းကို ချစ်မိတဲ့ အချစ်မီးလျှံးတောက်ရဲ့ အရှိန်ကြောင့် ကျွန်တော်ရဲ့ အချစ်ပန်းလေးဟာ လဲ လောင်ကျမ်းခြောက်သယောင်းခဲ့ပြီ”

မွန်းညီး

ကျွန်တော်က ကိုစောနိုင်ကိုသာ ငိုင်၍ ကြည့်နေမိလေ
သည်။

“မှန်တာပြောရရင် ကျွန်တော်ဟာ သူကို တစ်နေ့မှ မမေ့ခဲ့
ပါဘူး၊ အဲဒီလို မမေ့တာဟာ ချစ်စရာ၊ ကြည့်နေစရာတစ်ခုအနေနဲ့
သတိရတာမျိုး မဟုတ်ဘူး၊ ထမင်းလုံးတစ္ဆေး ခြောက်ခံရတာကို
သတိရနေတဲ့အနေမျိုးနဲ့ သတိရတာ၊ သူဟာ ငါ့ကို ဒီလောက် ဒုက္ခ
ပေးခဲ့ပါလား၊ သူကို ချစ်မိတဲ့အတွက် ငါ့ဘဝဟာ ဒီလောက်တောင်
ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါကလား၊ ဘယ့်နှယ်ပျော်... ကိုသန်းဆွဲနှယ် သူလည်း
လင်ယူသွားပြီဆုံးရော ကျွန်တော်ဘဝဟာ ပျော်စရာရှာလို မတွေ့
တော့ဘူး၊ တက်ကြမှုပ်လင့်တဲ့စိတ်လည်း မရှိတော့ဘူး၊ ကိုယ့်ကိုယ့်
ကို မြန်မြန်သေသွားတာပဲ အေးတယ်လို ထင်မိခဲ့တယ်။ ဒီတွင်
အဲဒီစိတ်တွေကို ကုစားနိုင်တဲ့ဟာတွေကို ရှာတော့ အနုပညာကို
တွေ့ရတော့တာပဲ၊ စာပေ ဂိုဏ်ပေါ်တဲ့ ပန်းချို့တာတွေကို တွေ့ရတာပဲ၊
ဒီလုပ်ငန်းတွေထဲမှာ နစ်မြှုပ်ထားလိုက်ရင် ပတ်ဝန်းကျင်လောကကို
မေ့တော့တာပဲ။ ကပ္ပါဒစပို့ ကာရှန်တွေရှာတဲ့အခါ ခက်ခဲနက်နဲ့တဲ့
စာတွေဖတ်ပြီး နေရတဲ့အခါ၊ ဆေးရောင်တစ်ရောင်နဲ့ တစ်ရောင်
စပ်နေတဲ့အခါ၊ အသံလှိုင်းလေးတွေကို ဖမ်းယူနေတဲ့အခါ၊ အဲဒီ
အချိန်အခါတွေမှာ ကျွန်တော်ရဲ့ဘဝ ခံစားနေရတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာ၊
သူခဝေဒနာ၊ ဝေဒနာဟူသမျှကို မေ့ပျောက်နိုင်ခဲ့တော့တာပဲ။ အဲဒီ
အနုပညာပဲထဲမှာ လည်းနေတုန်းမှာ ကလေးမလေး တစ်ယောက်နဲ့
တွေ့ရသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် သူကို ကျွန်တော် ချစ်တဲ့အချစ်ဟာ
ကျွန်တော်ဂိုဏ်အပေါ်မှာ ထားတဲ့အချစ်လောက် မပြင်းထန်လှတာ
နဲ့ပဲ ကျွန်တော်ရဲ့၊ အနုပညာကို ချစ်တဲ့စိတ်ကပဲ အနိုင်ယူခဲ့တယ်။
အခုံ အသိန်းနဲ့ ပြန်တွေ့တဲ့အခါမှာလည်း ကျွန်တော်ရဲ့ စိတ်ဟာ

သန်းဆွဲ

အရင်ကလို ချစ်လှတယ်ရယ်လို့ မရှိတော့တာကို ပထမတော့ အုံည်
မိသေးတယ်၊ နောက်တော့မှ ခုနကပြောတဲ့ ‘သန္တတီ’ ဆိုတဲ့ စကား
ကို သွားပြီး သတိရမိတော့မှ ဒီလိုဖြစ်တတ်တာဟာ ဖြစ်ရှိုးဖြစ်စဉ်
အစစ်အမှန် မပြောင်းလွှတဲ့ တရားပါလားလို့ တွေးမိတော့တယ်”

“အင်း . . . ကျွန်တော်တော့ ဒီလိုဖြစ်တတ်တာမျိုးကို တစ်
ခါက စာအုပ်တစ်အုပ်ထဲမှာ ဖတ်ဖူးတယ်၊ အဲ . . . ခုမှပဲ ကိုယ်တွေ့
ကြိုရတော့တာပဲ”

“ဟုတ်လား . . . စာအုပ်ထဲမှာ တွေ့ဖူးသလား၊ ဘယ်စာ
အုပ်ထဲမှာလဲ”

“ဆမ်းမားဆက်မွန်ရေးတဲ့ ဝတ္ထဲလေးတစ်ခုပါ ‘Episode’
ဆိုတဲ့ ဝတ္ထဲလေးပါ။ ဝတ္ထဲထဲမှာ စာပို့သမားတစ်ယောက်နဲ့ ပစ္စည်းရှင်
တစ်ယောက်ရဲ့ သမီးပညာတတ်ကလေးနဲ့ ကြိုက်ကြတယ်၊ ကောင်မ
လေးကလဲ ကြိုက်၊ စာပို့သမားလေးကလဲ ကြိုက်ကြတယ်။ လူကြိုး
တွေ့က သူ့သမီးမှာ ရည်းစားရှိတယ်ဆိုတော့ ကောလိပ်မှာ တွေ့ခဲ့တဲ့
လူပဲ အောက်မေ့နေကြတယ်၊ နောက်တော့မှ စာပို့သမားမှန်းသိ
တော့ ဒေါပွဲကြတာပေါ့ ဒီကြားထဲ သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ ချိန်းတွေ့
ကြ၊ လည်ပတ်ကြ၊ ရုပ်ရှင်ကြည့်ကြနဲ့နေခဲ့ရာက တစ်နေ့တော့ စာပို့
သမားလေးဟာ စာတိုက်ကငွေတွေ အလွှာသုံးစားမှုနဲ့ အဖမ်းခံရ
တယ်။ အဲဒီတွင် လူကြိုးတွေ့က ကောင်မလေးကို ကောင်လေးနဲ့
အဆက်ဖြတ်ဖို့ ပြောကြတယ်၊ ကောင်မလေးကလဲ ကောင်လေး
ထောင်က ထွက်မလာမချင်း စောင့်နေမယ်လို့ပြောတယ်။ “သူက
ကျွန်းမကို ချစ်လွှန်းလို့၊ ကျွန်းမကို ကျွေးမွှေးချင်လို့ ပျော်ပျော်ပါးပါး
သုံးရအောင်လို့ ငွေတွေ ပုံးမိတာပါပဲ” ဆိုပြီး ကောင်လေးကို
ပို့ချစ်နေတယ်၊ မိဘတွေ့ကလဲ ဒေါပွဲပြီး ကောင်မလေးကို အိမ်က

မွင်းညီး

နှင့်ထုတ် ပစ်လိုက်တယ်။ ကောင်မလေးဟာ အလုပ်တိုက်တစ်ခုမှာ အလုပ်ဝင်လုပ်ရင်း ကောင်လေး ထောင်ကအထွက်ကို စောင့်နေတယ်၊ မကြာမကြာ တွေ့ကြ၊ ဆုံးကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ နေကြရာက တစ်နေ့ကျတော့ ကောင်လေးဟာ ကောင်မလေးကို မတွေ့ချင်တော့ ပါဘူးရယ်လို့ ဖြစ်လာတော့တယ်၊ “မင်း ငါဆီကို မလာပါနဲ့တော့” လိုလဲ ကောင်မလေးဆီကို အပြောလွှတ်လိုက်တယ်၊ သူအကြောင်းပြချက်ကတော့ သူဟာ ကောင်မလေးအပေါ်မှာ ဆယ့်ရှစ်လလုံးလုံး သေလုန်းပါး ချစ်ခဲ့ရသတဲ့၊ နေ့ရော ညရော သူစိတ်နဲ့ပဲ ဝေဒနာ ရလောက်အောင် ချစ်ခဲ့ရသတဲ့၊ အခု သူကို ချစ်စရာခွန်အား မရှိတော့ဘူးတဲ့။ သူကိုလည်း လက်မထပ်ချင်တော့ဘူးတဲ့။ သဘောက တော့ ခုနက ခင်ဗျားပြောသလို ဖြစ်တာမျိုးလား မပြောတတ်ပါဘူး၊ အဲဒီဝတ္ထုလဲ မှာတော့ အဲဒီလို ပြောတာကို တစ်ဆင့်ပြောတဲ့လူဟာ ကလေးမလေးဆီကိုလဲ သွားပြောပါရော၊ ကလေးမလေးဟာ တကတည်း ဝစ်းနည်းကြကွဲလို့ မဆုံးရှင်တော့ဘဲ နောက်ဆုံးမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေလိုက်တယ်”

“သော်... ဖြစ်မှုဖြစ်ရတယ်”

“အဲဒီလို ဝတ္ထုကို ဖတ်ခဲ့ရတုန်းက ဟူတ်မှ ဟူတ်ပါမလား ထင်ခဲ့တယ်၊ အခါ ခင်ဗျားပြောတာကို ကြားရတော့မှ ယုံရတော့တာပဲ”

“မယုံမရှိနဲ့ ကိုသန်းဆွဲ အချစ်ဆိုတဲ့ တရားဟာ တော်တော်လေးတော့ ဆန်းပြားတယ်”

“အဲဒီဝတ္ထုက အတ်လမ်းဟာဖြင့် နောက်ဆုံးမှာ သူတစ်ခါက သူအလုပ်စာတိုက်ကငွေတွေကို အလွှဲသုံးစားလုပ်ပြီး စေတနာ တရာ့ဟောနဲ့ကျွေးမွှေးခဲ့တဲ့သူကိုတောင် နောက်ဆုံးမှာ မူန်းလှ

သန်းဆွဲ

ချည်ရဲ့ ဖြစ်ရတော့တာပဲ”

“ကျွန်တော်က သူလောက်တော့ မဆိုလှပါဘူး၊ မချစ်နိုင်တာ တစ်ခုပါပဲ၊ မူန်းတော့ မမူန်းပါဘူး”

“ဉော်၊ ဉော်... တော်ပါသေးရဲ့”

“နောက်ပြီး ကျွန်တော့ စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲ ဆိုရင် အချစ်ဆိုတဲ့သဘောကို လက်တွေ့ခံစားရတဲ့အချိန်ကစပြီး သောက ဗျာပါဒကိုသာ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရလေတော့ ကျွန်တော့အဖို့မှာ အခုလို ပူဇော်တမ်းတပြီး နေရတာပဲ ကြည့်သလိုလို နေတော့ တယ်။ အသိန်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ကိစ္စမှာလဲ အသိန်းဟာ ကျွန်တော့ အဖို့ မရရအောင်ယူပြီး ပေါင်းသင်းရမယ့် မိန်းကလေးအဖြစ်နဲ့ မဟုတ်ဘဲ အဆုံးရှုံးခံပြီး တသော လွမ်းနေရမယ့် မိန်းကလေးတစ်ယောက်အနေနဲ့ သဘောထားပြီး နေသွားရတော့မှာပဲ”

“ဒါဖြင့်... ခင်ဗျား မခင်သိန်းကို ဘယ်နည်းနဲ့မှ ပြန်ပြီး မဆက်တော့ဘူးပေါ့”

“ဉော်... ခက်ပါဘိ ကိုသန်းဆွဲလေ... ကျွန်တော့ အဖို့ ပွင့်ဦးကြေားပါပြီလို ဆိုနေမှာပဲ”

ကျွန်တော်သည် ကိုစောနိုင်၏ သီချင်းနောက်ဆုံးပိုင်ကို ဆက်၍ ကြည့်မိလေတော့သည်။

“စံပယ်ဖြူတုံးခါမှ ခင်ဖုန်းသက်ဝေ ရယ်... ဘယ်စိတ်လည်လို ပေါ်လာပြန်တယ်၊ လျောင်တာလေလားနော်ကွယ်... ဖန်လာပုံ အခုဆန်းကြယ်၊ အချစ်ဖြင့် ဆိတ်သူဥုံး၊ ဆုံးရှုံးလောင်ကွမ်းခြောက်ခန်းပေါ့ မောင့်ဘဝစဉ်တွေ

ပွင့်ဦး

ဝယ်၊ ဆက်သွယ်သန္တတိ မမြေသာ ရုပ်နာမ်
ပြောင်းလွှဲသည့်နှယ်၊ ဖြစ်ပြန်၊ ပျက်ပြန် အစစ်
အမှန်တရားကွယ်... မူလွန်းခဲ့သူရယ်၊ ပွင့်ဦး
ကြွေမှတော့ဖြင့် မပန်စေချင်ရက်တော့တယ်..."

ကိုတေနိုင်၏ အသည်းလွှာမဟိုတွင် သင်းရန်းတခါးချိဖြင့်
တကြိုင်ကြိုင်ဝင့်နိုင်ခဲ့သော ခိုင်အပွင့်အထူး ချစ်ပွင့်ဦးကား ကြွေကျ
ခြောက်နှစ်းပေပြီတကား။ ။

သန်းဆွဲ

ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း

၁၉၅၁-ခုနှစ်၊ မေလ၊